

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 8 października 2025 r.

Poz. 2337

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NK-I.4131.92.2025 WOJEWODY LUBUSKIEGO

z dnia 7 października 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153) stwierdzam nieważność uchwały nr XIX/78/2025 Rady Gminy Krzeszyce z dnia 3 września 2025r. w sprawie Regulaminu przyznawania nagród sportowych Wójta Gminy Krzeszyce dla wyróżniających się młodych sportowców, w całości – jako niezgodnej z art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie (Dz. U. z 2024r., poz. 1488 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 3 września 2025r. Rada Gminy Krzeszyce podjęła uchwałę w sprawie Regulaminu przyznawania nagród sportowych Wójta Gminy Krzeszyce dla wyróżniających się młodych sportowców. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 7 ust. 1 pkt 10 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153 ze zm.), art. 31 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie (Dz. U. z 2024r., poz. 1488 ze zm.). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 września 2025 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie (Dz. U. z 2024r., poz. 1488 z późn. zm., dalej u.s.).

Stosownie do przepisu art. 31 ust. 1 i ust. 3 u.s.: Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe (ust. 1); Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy (ust. 3).

Wskazany przepis umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego tworzenie systemu stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień, a co za tym idzie finansowanie stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień dla osób fizycznych za osiągnięte przez nie wyniki sportowe. Podjęcie przez radę gminy uchwały w tej sprawie – będącej aktem prawa miejscowego – jest fakultatywne. Jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zdecyduje się na jej podjęcie, to wówczas zobowiązany jest uwzględnić wszystkie elementy zawarte w przepisie upoważniającym, jak również ściśle przestrzegać zakresu delegacji. Z art. 31 u.s. wynika, że rada gminy w uchwale zobowiązana jest określić wszystkie kluczowe elementy charakteryzujące stypendia sportowe, nagrody i wyróżnienia, to jest: 1) szczegółowe zasady, 2) tryb przyznawania i pozbawiania oraz 3) rodzaje i 4) wysokość. Rada zobowiązana jest również wziąć pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Krzeszyce nie wypełniła przedmiotowej delegacji ustawowej, w badanej uchwale nie określiła bowiem trybu pozbawiania oraz wysokości nagród, a także nie wzięła pod uwagę znaczenie danego sportu dla gminy Krzeszyce.

W § 3 uchwały Rada ustanowiła trzy kategorie nagród: I stopnia, II stopnia i III stopnia, jednak nie określiła wysokości tych nagród, za takie nie sposób bowiem uznać zapisów § 2 ust. 3 oraz § 4 uchwały kwestionowanej

uchwały uzależniających wysokości stypendium od kwoty zapisanej na ten cel w budżecie na dany rok i liczby złożonych w danym roku wniosków. W § 6 uchwały rada uregulowała kto może się ubiegać o nagrodę danego stopnia. Zgodnie z tym przepisem: „Prawo o ubieganie się o nagrodę: 1. sportową I stopnia: przysługuje uczniom szkół, którzy w wyniku klasyfikacji rocznej w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny w którym składany jest wniosek uzyskali co najmniej dobrą ocenę z zachowania oraz są zdobywcami miejsc od 1 do 3 w Mistrzostwach Polski i Pucharach Polski organizowanych przez Polskie Związki Sportowe lub są członkami kadry narodowej lub są zdobywcami miejsc od 1 do 20 w zawodach na szczeblu międzynarodowym organizowanych przez Narodowe Związki Sportowe, 2. sportową II stopnia: przysługuje uczniom szkół, którzy w wyniku klasyfikacji rocznej w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny w którym składany jest wniosek uzyskali co najmniej dobrą ocenę z zachowania oraz są zdobywcami miejsc od 4 do 20 w Mistrzostwach Polski i Pucharach Polski organizowanych przez Polskie Związki Sportowe lub są członkami kadry wojewódzkiej lub są zdobywcami miejsc od 1 do 3 w mistrzostwach wojewódzkich organizowanych przez Polskie Związki Sportowe lub są zdobywcami miejsc od 1 do 3 w klasyfikacji generalnej zawodów sportowych, 3. sportową III stopnia: przysługuje uczniom szkół, którzy w wyniku klasyfikacji rocznej w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny w którym składany jest wniosek uzyskali co najmniej dobrą ocenę z zachowania oraz są zdobywcami miejsc od 4 do 6 w mistrzostwach wojewódzkich organizowanych przez Polskie Związki Sportowe lub są zdobywcami 1 miejsca w zawodach sportowych na szczeblu powiatu lub w rejonie organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy lub przez inne związki sportowe mających rangę rozgrywek ligowych lub są zdobywcami miejsc od 4 do 6 w klasyfikacji generalnej zawodów sportowych”.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny: „(...) potencjalnymi beneficjentami stypendium sportowego są wszyscy mieszkańcy danej gminy, o ile osiągają wyniki sportowe w sporcie mającym znaczenie dla danej gminy. Gdyby zaś intencją ustawodawcy było ograniczenie zakresu podmiotowego analizowanej regulacji prawnej do określonej kategorii osób fizycznych, to z pewnością wprowadziłby takie ograniczenie. Tymczasem ustawodawca zmierza do promowania i wspierania finansowo osób fizycznych uprawiających sport mający znaczenie dla danej jednostki, wyłącznie w oparciu o kryterium osiąganych wyników sportowych” (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 31 marca 2022r., sygn. akt II GSK 225/22; podobnie: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 11 lipca 2019r., sygn. akt II SA/Łd 375/19; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 20 lipca 2017r., sygn. akt III SA/Gd 372/17).

Jednocześnie, ponieważ jedynymi przewidzianymi przez ustawodawcę kryteriami, którymi organ powinien kierować się określając warunki przyznania stypendium są – stosownie do przepisu art. 31 ust. 3 u.s. – znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy, ustalając zasady przyznania stypendium obowiązkiem organu jest przede wszystkim określenie dyscyplin sportu, które mają znaczenie dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Takimi dyscyplinami mogą być na przykład dyscypliny o ugruntowanej tradycji lokalnej, czy ponadlokalnej, cieszące się popularnością wśród mieszkańców (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 6 kwietnia 2017r., sygn. akt III SA/Gd 89/17). Sporna uchwała w ogóle nie określa, jakie dyscypliny sportu uznano za mające znaczenie dla gminy Krzeszyce. Nie sposób uznać za wypełnienie delegacji ustawowej zapis przywołanego wyżej § 6 uchwały.

Rada gminy działając na podstawie normy kompetencyjnej z art. 31 ust. 3 u.s. zobowiązana jest do określenia jasnych i precyzyjnych przesłanek przyznawania i pozbawiania nagród za osiągnięte wyniki sportowe. Zatem w przypadku gdy wolą rady gminy jest przyznanie nagród sportowych, określając zasady udzielania tych nagród rada gminy zobowiązana jest dodatkowo do uwzględnienia art. 31 ust. 3 u.s., a tym samym również do określenia zasad i trybu pozbawiania tych nagród. Również w tym zakresie Rada Gminy Krzeszyce nie wypełniła delegacji ustawowej z art. 31 ust. 3 u.s.

Powyższe naruszenia skutkują koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Niezależnie od powyższego, w ocenie organu nadzoru niedopuszczalne jest również uzależnienie przyznania nagrody za osiągnięcia sportowe od oceny z zachowania w poprzednim roku szkolnym jak uczyniła to Rada w § 6 kwestionowanej uchwały. Jak słusznie podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 13 maja 2022r., sygn. III OSK 5303/21 „Ustawodawca w art. 31 ust. 3 ustawy o sporcie wprost wskazał, że określając w drodze uchwały szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, należy brać pod uwagę dwa kryteria: po pierwsze znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego, po drugie osiągnięty wynik sportowy. Wśród tych kryteriów nie ma przesłanki oceny z zachowania. Nie wiadomo przy tym, dlaczego w przedmiotowej uchwale uznano co najmniej bardzo dobre zachowanie jako warunek w ogóle przyznania jakiegokolwiek

nagrody. Ponadto taka przesłanka wyraźnie dyskryminuje uczniów w stosunku do studentów, którym również takie nagrody mogły przysługiwać na podstawie przedmiotowej uchwały, ale wobec których nie wskazano żadnego podobnego do oceny z zachowania kryterium”. Jak już wyjaśniono wyżej ustawodawca w art. 31 ust. 3 u.s. wprost wskazał, że określając w drodze uchwały szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, należy brać pod uwagę dwa kryteria: po pierwsze znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego, po drugie osiągnięty wynik sportowy. Wśród tych kryteriów nie ma przesłanki oceny z zachowania. Nie wiadomo przy tym, dlaczego w przedmiotowej uchwale uznano co najmniej dobre zachowanie jako warunek w ogóle przyznania jakiejkolwiek nagrody.

Uchwała zawiera również inne nieprawidłowości. Wzór wniosku o przyznanie nagrody za wyniki sportowe stanowiący załącznik do uchwały określa informacje, jakie powinien podać wnioskodawca m. in. imię i nazwisko wnioskodawcy, PESEL, adres zamieszkania, datę i miejsce urodzenia, telefon kontaktowy kandydata. Zdaniem organu nadzoru obowiązek wskazywania numeru PESEL kandydata nie znajduje uzasadnienia prawnego. W ocenie organu nadzoru, wymóg podania numeru PESEL wnioskodawcy jest nie tylko nieuprawnionym tworzeniem przez organ stanowiący dodatkowych, nieprzewidzianych ustawowo kryteriów, ale stanowi także ograniczenie kręgu wnioskodawców do osób legitymujących się numerem PESEL, a więc pomija przypadki, w których wnioskodawca nie dysponuje takim numerem. Należy zauważyć, że numer PESEL w żaden sposób nie określa miejsca zamieszkania danej osoby. Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 24 września 2010r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.) numer PESEL jest to jedenastocyfrowy symbol numeryczny, jednoznacznie identyfikujący osobę fizyczną, zawierający datę urodzenia, numer porządkowy, oznaczenie płci oraz liczbę kontrolną. W ocenie organ nadzoru wymóg podania numeru PESEL narusza zasadę niezbędności i jest zbyt daleko idące, skutkujące wprost naruszeniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - Dz.U. UE. L. 2016.119.1 z dnia 4 maja 2016r. Ponadto, w odniesieniu do numeru PESEL, należy zwrócić uwagę, że wprowadzenie obligatoryjności jego podania skutkuje w konsekwencji ograniczeniem kręgu wnioskodawców, wykluczając osoby, które nie mają nadanego numeru PESEL. Numer PESEL jest krajowym numerem identyfikacyjnym, który powinien podlegać szczególnej ochronie (art. 87 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679). Jego używanie na potrzeby oznaczenia strony postępowania w sprawie przyznania nagrody, w przypadku gdy brak jest przepisu wprost stanowiącego podstawę dla przetwarzania tej danej, jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO. Zgodnie z tą zasadą zbierane dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”). Powyższe znajduje wyraz w orzecznictwie sądowym normującym kwestie żądania numeru PESEL (zob. np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 grudnia 2020r., sygn. II SA/Wa 492/20, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 28 sierpnia 2019 r. II SA/Rz 683/19).

Odnosząc się do wskazanych przez organ nadzoru naruszeń prawa należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a w oparciu o art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Wykroczenie poza zakres przyznanej ustawowo delegacji, jak i jej nieprawidłowa realizacja, stanowi o istotnym naruszeniu prawa.

Organ nadzoru jedynie na marginesie zauważa, że ustanowienie nagród za osiągnięcia sportowe dla uczniów może nastąpić także na podstawie uchwały rady gminy podjętej na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 1677). Zgodnie z tym przepisem „W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze”. Uchwała rady gminy podjęta na ww. podstawie prawnej musi być poprzedzona uchwałą w sprawie lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Paweł Witt